1853. N°. 23.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 23 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Februarij.

Wij vernemen, dat de zeer bejaarde man, Piket geheeten, die Zaturdag ll. ter naauwernood van eenen wissen dood uit het Galgewater gered is, zich vrij redelijk bevindt, en er gegronde hoop is, dat hij spoedig geheel zal hersteld wezen.

— De Nederl. Handelmaatschappij heeft bevracht voor Amsterdam 10 en voor Rotterdam 5 schepen.

— Het Beurtschip van Amsterdam naar Harlingen, Kapitein de Boer, Vrijdag van Amsterdam vertrokken, is Zondag den 13den dezer bij Urk in het ijs geraakt. Acht bewoners van dat eiland hebben met eene reddingsboot de passagiers gered en later het vaartuig in de haven van Urk gebragt.

— De bruinvisch, die vóór eenige dagen op de rivier bij Gorinchem was gezien, is te Hardinxveld gevangen.

— In het *Nieuwsblad van Gorinchem* leest men, dat een slagter te Buren, een bankbillet van ƒ100 missende, eindelijk na lang zoeken, aan den bek van zijn huishond een stukje papier ontdekte, dat bij nader onderzoek bleek een gedeelte van het bankbillet te zijn. Onmiddelijk slagtte hij den hond en vond in den maag van het dier het overige gedeelte, waarvoor hij, tegen tien stuivers verlies, eene andere banknoot zou hebben verkregen.

— Te Assen is den 19den overleden de Heer Mr. J. Walraven, Raadsheer in het Hof van Drenthe.

— Uit de mededeeling der *Amst. Cour.* van ll. Zaturdag omtrent het belangrijk verslag der Commissie tot onderzoek naar de mogelijkheid der doorgraving van Holland op zijn smalst, ten einde van Amsterdam een korteren uitweg naar en haven aan de Noordzee te bezorgen, ontleenen wij het volgende:

De Commissie bestond uit de Heeren Ingenieurs van den Waterstaat, E. de Kruyff, J. G. W. Gendt, J. Ortt van Schonauwen, P. Huidekoper, Koopvaardij-Kapitein en J. G. Veening, Oud-Koopv.-Kapitein. Zij werd benoemd in Julij 1851 en leverde in Dec. ll. haar verslag, dat den 11den Jan. ll. in handen van eene Raads-Commissie is gesteld. Het beslaat 36 4°. bladzijden druk met 11 bijlagen.

Terwijl de Commissie eene opneming en peiling der kust liet doen over eene lengte van 5000 ellen en de noodige waterpassingen werden bewerkstelligd onderzocht de Commissie de volgende vragen:

I. Is eene verbinding van het IJ met de Noordzee mogelijk en raadzaam? Waarop het antwoord bevestigend was. II. Is het denkbeeld, om door het aanleggen der noodige werken in de Noordzee, in verband met de hierboven bedoelde vereeniging van de Noordzee met het IJ, voor de groote scheepvaart van Amsterdam een nieuwen weg te openen, voor uitvoering vatbaar? Welke vraag, na een moeijelijk onderzoek, almede bevestigend werd beantwoord. Nu kwam het derde gedeelte der aan de Commissie opgedragen taak ter sprake, namelijk: „om een verder onderzoek in te stellen, hoe het best aan dit oogmerk te voldoen.” Waarbij de volgende belangen op den voorgrond stonden: de veiligheid van een groot deel van den vaderlandschen grond; het behoud der diepte voor de groote scheepvaart in dien waterweg, en van het IJ voor Amsterdam; de onbelemmerde vaart op het westelijk IJ voor de kleine scheepvaart; onverstoorde uitwatering der langs het IJ, zoo noord- als zuidwaarts, gelegen landen, waaronder die van Rijnland geene geringe plaats bekleedt; de mogelijkheid tot, en de veiligheid en het gemak der groote scheepvaart bij het binnenkomen en uitvaren der haven in de Noordzee, en de meest mogelijke bezuiniging van kosten.

Op de vermelding dezer voorbereidende werkzaamheden volgt het ontwerp tot uitvoering. Afd. I handelt over het kanaal. De rigting zal zijn tusschen Zandpoort en de Noordzee over den Kruidberg. De lengte wordt voorgesteld op 22,900 ellen; de diepte 6.50 el; de bodemsbreedte 20 ellen, en 40 ellen bij de sluizen; de breedte op den waterspiegel, 46 ellen, in de binnenhaven 66. Voorts zijn er 4 sluizen noodig als: twee zeesluizen, eene bij den Wester-Doksdijk te Amsterdam, en eene tusschen de Duinen bij de Noordzee; en twee schutsluizen, waarvan eene in den noordelijken of zeedijk van het kanaal, tegenover Spaarndam, en de andere naast de eerste voor Spaarndam. Acht bruggen zullen moeten worden aangelegd, en drie ponten zullen noodig zijn voor de geregelde gemeenschap over het kanaal, als: eene bij Sloterdijk, eene voor Halfweg en eene voor Spaarndam.

Afd. II. betreft de buitenhaven. Afd. III, handelt over den zeebreker, op 500 ellen afstand van en dwars vóór de buitenhaven, op eene diepte van 11 à 12 ellen onder de laagwaterlijn, in eene eenigzins tegen het noordwesten gebogen rigting, ter lengte van 400 ellen, eene hoogte van 5 ellen boven gewoon volzee en eene kruinsbreedte van 10 ellen, met een lichttoren, ter hoogte van 15 ellen, aan het zuideinde op een 25 ellen breed en cirkelvormig terrein.

In afd. IV. worden de orde en de tijd der werkzaamheden geregeld: De uitvoering zal vijftien jaren vereischen, er zullen noodig zijn: 27,250,000 bossen rijs, 191,000 lasten brikken, 331,200 lasten zink-plompsteen, 188,800 lasten zuilen-bazalt en 33,000 lasten noordsche steen. De kosten zijn geraamd op 18 millioen gulden, waarvan jaarlijks ƒ1,005,000 à ƒ1,710,500 zullen benoodigd zijn, behalve in het 2de, 4de en 15de of laatste jaar, wanneer de uitgaven trapsgewijze zullen verminderen.

De begrooting der kosten is uitvoerig bewerkt, de eindcijfers zijn:

Onteigeningen	ƒ 295,000
Graaf- en baggerwerken	4,320,000
Rijswerk en steenglooijingen	546,000
Bezodingen, beplantingen, bermsloten en afrasteringen	99,400
Sluizen en verdere kunstwerken	1,588,500
Noorder-havenhoofd	2,856,000
Zuider-havenhoofd	2,264,000
Zeebreker	5,269,000
Kustlicht op den Zeebreker	32,100
Onvoorziene uitgaven en buitengewone voorzieningen	250,000
Onderhoud der werken bij voltooijing van het geheel	200,000
Kosten van directie, opzigt, enz.	280,000
Te zamen	ƒ18,000,000

Aan het slot van haar verslag doet de Commissie uitkomen, dat na de eventuele verwezenlijking of ten uitvoerlegging van haar ontwerp, een niet onaanzienlijk voordeel daarvan zou kunnen worden getrokken, namelijk: de verversching van het stadswater te Amsterdam, en om het ontworpen kanaal daartoe dienstig te maken, worden de vereischte maatregelen en werken in deze stad aan de hand gedaan.

Men ziet met gespannen verwachting den uitslag te gemoet eener zoo hoogst gewigtige aangelegenheid.

'S GRAVENHAGE, 22 Februarij.

Z. M. heeft den Heer W. H. Suringar benoemd tot Commandeur der Orde van den Eikenkroon; den Markies de la Ribeira tot Commandeur der Orde van den Ned. Leeuw en tot Ridder der Militaire Willems-Orde 4de kl., den Fuselier E. C. Bollier, van de infanterie in O. I., ter zake van zich te hebben onderscheiden bij het dempen, in de maand Maart 1851, van plaats gehad hebbende onlusten in de Marga Boelan Tenga (Palembang op Sumatra).

— Z. M. heeft goedgevonden, den Majoor J. van Dam, van het 5de regement infanterie, laatstelijk Commandant van het algemeen depôt van discipline, op zijne aanvrage, ter zake van langdurige dienst, op een pensioen te stellen van ƒ1,300. Verder heeft Z. M. benoemd: bij het wapen der infanterie tot 1sten Luitenant (naar ouderdom van rang) den 2den Luitenant F. J. Pfeiffer, van het 5de regement van het wapen; bij het 6de regement, tot Majoor den Kapitein der 1ste klasse J. W. F. Knijff, van het 4de regement infanterie; bij het 8ste regement, tot Kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant L. A. M. Rottiers, van het 1ste regement van het wapen.

— Bij Z. M. besluit van den 11den zijn de tractementen van de Officieren van Gezondheid 1ste klasse, de Apothekers en Paarden-Artsen 3de klasse gewijzigd, en in overeenstemming gebragt met die bij den generalen staf, de ruiterij en het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs, voor de Kapiteins en 2de Luitenants vastgesteld. Voor de Officieren van Gezondheid 1ste klasse is alsnu bepaald: 8 van ƒ2,200, 18 van ƒ1,900 en 8 van ƒ1,600. Het tractement van Apothekers en Paarden-Artsen 3de klasse is bepaald op ƒ800. De Officieren van Gezondheid 1ste klasse, die thans nog in het genot van hooger tractementen zijn, zullen dit behouden.

— Men verneemt met genoegen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, zijne belangstelling te doen blijken in de thans alhier ten toon

gestelde schilderijen van den Heer Kannemans, voorstellende de schipbreuk en het redden der equipagie van het Oostenrijksche brikschip Pegno di Amicitia. Z. M. heeft die tafereelen in zijn paleis bezigtigd, en in de meest vleijende bewoordingen zijne bijzondere tevredenheid over de uitvoering daarvan betuigd.

De beide schilderstukken blijven nog tot en met den 28sten dezer, in eene der zalen van de Teeken-Academie, dagelijks te zien.

— Z. K. H. de Prins van Oranje heeft l. l. Zaturdag, bij gelegenheid van den verjaardag van zijnen vader, de kostleerlingen te Noorthey op een keurig soupé onthaald, waarbij hij zelf tegenwoordig was.

— Volgens in de *Staats-Courant* gedane oproeping, is er weder gelegenheid om jongelingen tusschen de 16 en 20 jaren oud, onder de daarin gestelde voorwaarden, als kweekelingen aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht te plaatsen, ter opleiding als Officier van Gezondheid voor de landmagt, zeemagt, Oost- en West-Indië. — Van de kweekelingen voor de dienst der landmagt kunnen er eenigen, naar gelang van gemaakte vorderingen en bestaande vacaturen, tot kweekeling der 1ste en 2de kl. bevorderd en bezoldigd worden, op 200 en ƒ300 's jaars; terwijl aan die bestemd voor de zeemagt en Oost-Indië ƒ400 en voor West-Indië ƒ500 als jaarlijksche toelage wordt verleend gedurende den vierjarigen cursus.

— Bij de wijzigingen in enkele bepalingen der algemeene wet op het heffen der regten van in-, uit- en doorvoer enz. van 26 Augustus 1822, dezer dagen bij de Tweede Kamer ingekomen, is als bijlage gevoegd een verzoekschrift van winkeliers en grossiers in de provincie Groningen aan den Minister van Financiën, waarin geklaagd wordt over de verregaande sluikerij die op de grenzen wordt gedreven door eene menigte der bewoners die gemakkelijk eene zekere hoeveelheid goederen in hunne huizen kunnen binnenhalen, en dan daarvan aan zoogenoemde dragers zoodanige hoeveelheden overdoen, als volgens de wet vrij mogen vervoerd worden, en die bestaan in sterke dranken, wijn, kandij, suiker, zout, zeep en meel. Die op zich zelve geringe hoeveelheden worden inderdaad zeer aanzienlijk, wanneer men bedenkt, dat langs eenen enkelen weg, namelijk van Bellingwolde naar Blijham, dagelijks tusschen de 200 à 300 personen, grootendeels kinderen, zich met het vervoeren bezighouden; en dat er b. v. in de gemeente Winschoten alleen, dagelijks naar gemiddelde raming ongeveer voor ƒ200 wordt binnengebragt, en zoo gaat het langs de geheele grenslinie.

De noodzakelijke gevolgen, zeggen zij, hiervan voor den winkelier en grossier, om niet te spreken van de zedeloosheid en wetteloosheid die er door ontstaat, en van de verbastering van tallooze kinderen die op deze wijze tot eene toekomstige pest voor de maatschappij opgroeijen, liggen voor de hand. De ingezetenen maken van die gelegenheid gebruik, en de gevestigde handelaar moet zien, dat eene tallooze menigte sluikers hunnen handel in den grond boren, en daarenboven aan de schatkist voor land en gewest aanzienlijke sommen ontrooven, die zij mede moeten helpen aanvullen.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Oldenzaal heeft die klagten ondersteund en mede verklaard dat dagelijks honderdtallen, bij troepen van twintig en meer, en dat meerendeels kinderen van tien à vijftien jaar, de grenzen voornamelijk met gedistilleerd, tarwemeel, zout en suiker verlaten, zich later verdeelen en eenigen daarvan zich tot in het hart van Overijssel verspreiden, en dat deze ter sluik ingevoerde waren zelfs tot aan gene grens der provincie verhandeld worden, en vraagt wat in het vervolg van zoo vele handen zal worden, die aan nijverheid, landbouw en andere maatschappelijke werkzaamheden onttrokken worden.

Volgens zaakkundigen wordt op het onvrije territoir dezer provincie $\frac{1}{4}$, en volgens anderen $\frac{9}{10}$ van het verbruikte gedistilleerd ter sluik ingevoerd. Wanneer men zonder documenten niet zoo vele verschillende artikelen te zamen mogt vervoeren, vermeent de Kamer dat de sluikerij weldra geheel zoude ophouden.

ROTTERDAM, 21 Februarij.

Wij vernemen met genoegen, dat de veldopnemingen voor den geprojecteerden spoorweg van Utrecht naar deze stad, thans door den Civiel-Ingenieur den Heer P. J. Monthaan zijn ten einde gebragt. Wij achten het niet onbelangrijk hierbij op te geven, dat aan den weg naauwkeurig de rigting zal gegeven worden van het station te Utrecht, tusschen de dorpen Vleuten en Harmelen door, ten zuiden langs Woerden, van waar hij, met eene bogt, de stad Oudewater tot op een afstand van ongeveer 20 minuten naderen, en van daar, Gouda ten Noorden passerende, door den Zuidplas, nagenoeg in eene regte lijn onze stad bereiken zal.

Door denzelfden Ingenieur zijn dezer dagen ook peilingen gedaan op de rivier voor deze stad, en wel van af het Oude Hoofd tot aan de Maaslaan, en zulks ter bepaling van eene geschikte plaats, voor de daarstelling van het terrein voor het alhier te bouwen station.

Het verheugt ons hierbij te kunnen melden, dat, op de hoogte van het dorp Vleuten, reeds met groot getal werklieden aan de daarstelling van de baan wordt gearbeid, en mogen er op goeden grond bijvoegen, dat, zoodra de polders van het overtollige water bevrijd zullen zijn, de werkzaamheden over de geheele lengte der baan, met kracht en nadruk zullen worden aangevangen en voortgezet. (*N. Rott. Cour.*)

AMSTERDAM, 21 Februarij.

Z. M. heeft op het request van J. J. A. Santhagens, afslager, als aanstaanden Directeur, bewilliging verleend tot het oprigten van de Nederlandsche Lloyd, op den voet als bij het overgelegd ontwerp der acte van oprigting bepaald is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Februarij.

In de zitting van het Lagerhuis van eergisteren, heeft de Heer d'Israëli der Regering om ophelderingen gevraagd, betrekkelijk den aard der tegenwoordige betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland.

Lord John Russell heeft daarop de noodzakelijkheid aangetoond, om eene goede verstandhouding met Frankrijk te onderhouden, en hechtte vervolgens zijne goedkeuring aan de spoedige erkenning van het nieuwe Keizerrijk, door Engeland.

Bij deze gelegenheid is een voorstel aangenomen, waarbij het effectief van het getal matrozen op de oorlogsvloot, wordt bepaald op 45,000 man.

In dezelfde zitting heeft de Heer Kinnaird voorgesteld, om bij adres aan de Koningin maatregelen te verzoeken tegen de vervolging der Protestanten in Toscane, als zijnde eene terugwerking in 't godsdienstige, waaruit blijkt dat de kerk van Rome heeft besloten om overal waar het burgerlijk gezag haar de middelen geeft, het Protestantisme te vernietigen.

Lord Stuart wijt het niet zoo zeer aan onverdraagzaamheid van den Hertog of zelfs van den Paus, als wel aan het despotismus van Oostenrijk.

De Heer Lucas een tot de R. K. kerk overgegane Protestant beweert, dat de Madiai's door geld de lieden hadden trachten over te halen, en dat in de Protestantsche landen daden van vervolging tegen de Roomschen worden gepleegd.

Lord Russell beantwoordt den spreker en verklaart dat het hem uit het gezegde van den Heer Lucas onmogelijk is om te weten of deze de vervolging ter oorzake van godsdienst goed- of afkeurt. Ik besluit, zegt hij, dat zoo een Protestantsche staat lieden veroordeelt, omdat zij Katholijk zijn geworden of omdat zij aan anderen onderwijs hebben gegeven om het te worden, zulk een gedrag zedelijk onregtvaardig is. In Engeland is niemand gestraft, omdat hij Protestanten tot het Katholicisme wilde bekeeren. Dat Engeland voor geloofsvrijheid en wel inzonderheid voor de geloofsvrijheid der Protestanten opkomt, is natuurlijk en niets nieuws; het dagteekent reeds van den tijd der vervolging van de Waldensen en der herroeping van het edict van Nantes. Geloofsvervolging is hatelijk en verachtelijk, de Britsche regering heeft het regt er tegen op te komen en ik verzoek de Kamer, die zaak aan de Regering over te laten.

Nadat nog eenige sprekers het woord hadden gevoerd, antwoordt Lord Palmerston den Heer Lucas die verlangt dat hij (Palmerston) als verdediger van den Hertog zal optreden. (Men lacht). Ik erken, zegt hij, dat als de Groothertog geen ander voorvechter had dan den Heer Lucas, hij naar mijn inzien niet volkomen zou verdedigd zijn. (Men lacht).

Het geëerd lid heeft, van Zwitserland sprekende mij voorgesteld als vervolger der Jesuiten en als had ik de Kantons gedrongen om de Jesuiten uit te roeijen, (de spreker had denkelijk willen zeggen: uitdrijven). Wij werden door Frankrijk uitgenoodigd, om de ontstane burgertwist te dempen. De Jesuiten waren de grondoorzaak en nu was 't natuurlijkst om de oorzaak weg te nemen. Ik ontvouwde de redenen die mij deden gelooven, dat in ieder Katholiek of Protestantsch land de tegenwoordigheid der Jesuiten van dien aard is, dat zij de staatkundige en maatschappelijke rust des lands verstoort. Dat is nog mijne meening die ik hier duidelijk verklaar.

Daarna gaat Palmerston over tot de zaak van Tahiti, waar het den Protestantschen Zendelingen met een ijver die hen vereert, mogt gelukken woeste Heidenen tot vrij beschaafde Christenen te maken. Toen, zegt hij, kwamen de Katholieke Zendelingen en wat deden die? Zij wendden zich tot de vreedzame bevolking en zochten de Protestanten Katholiek te maken in plaats van Heidenen tot het Christendom te brengen. Ik erken dat de Regering van Tahiti, door de Zendelingen aangespoord, welligt de grenzen der welvoegelijkheid en regtvaardigheid te buiten ging, maar wierp zij hen in de gevangenis, behandelde zij hen als de Groothertog de Madiai's en andere Protestanten? Ziedaar wat zij deed. Zij zeide tot de Katholieke Zendelingen: wij hebben u niet noodig, we zijn reeds Christenen, uwe onderwijzingen lagchen ons zeer weinig toe, eilieve gaat heen. De Zendelingen wilden niet. Zij werden volgens de wet verdreven. De Madiai's zouden den Groothertog dankbaar zijn als hij ten hunnen opzigte ook zoo deed.

Dat de Heer Lucas van den Groothertog verkrijge om het voorbeeld der barbaarsche Koningen van Tahiti te volgen en de Madiai's te verdrijven en deze, wed ik, zullen hem zeer dankbaar zijn. (Men lacht.) De Katholieke volksvertegenwoordiger, de Heer Lucas, doet hier de Protestantsche Staten een proces aan, die, zegt hij, de Katholieken vervolgen; maar door ons dus aan te vallen, geeft hij door zijne tegenwoordigheid, door de redenen die hij hier in alle vrijheid kan uitspreken, het levende bewijs, dat die verwijtingen onverdiend zijn. Ten slotte trekt de Heer Kennaird zijn voorstel in.

— Te Newby is zekere W. Jameson overleden, die in de diepste armoede leefde en nogtans een vermogen van tusschen de 20 en 30.000 £ heeft nagelaten. Sedert den dood zijner moeder bewoonde hij geheel alleen een afgelegen vertrek, waar zelfs des winters nimmer vuur of licht was geweest; en om niet van koude te verkleumen, ging hij zich in eene naburige smederij warmen. Hij ging in lompen gehuld en zijn voornaamste voedsel bestond in meel en melk. Sints geruimen tijd nam zijne gezondheid af en evenwel ontzegde hij zich de geneesmiddelen, welke een Geneesheer hem wekelijks om niet kwam voorschrijven. Het grootste gedeelte van zijne bezittingen valt aan een te Londen wonenden neef ten deel.

BELGIË.

BRUSSEL, 21 Februarij.

In de zitting der Kamer van den 19den dezer is een wets-ontwerp tot regeling der verpligte krijgsdienst ingekomen. Het stelt den duur op 10 jaren, en zal te gelijk met het vroeger ingediende wets-ontwerp tot vaststelling der organisatie van het leger worden onderzocht.

— Thans is de »Schets van den toestand des Rijks over de 10 jaren 1841—1850," welker vervaardiging bij een Koninklijk besluit van Maart 1850 was voorgeschreven, in druk uitgegeven. Het is een boekdeel van meer dan 1000 bladzijden quarto-druks en behelst de door de staatscommissie voor de statistiek uit de beste bronnen verzamelde opgaven over 1°. het grondgebied, 2°. de bevolking, 3°. den politieken en zedelijken toestand des lands, en 4°. den landbouw, de nijverheid en den handel van België.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Februarij.

De Staatsraad is thans bezig met het opmaken der staatsbegrooting, en inzonderheid met het opsporen van posten die voor vermindering vatbaar zijn, daar het des Keizers wensch is een zonder te kort sluitende begrooting aan het Wetgevend Ligchaam voor te leggen. Het Hoofdstuk van Oorlog zal door de inkrimping van het leger, minder bedragen dan over het loopende dienstjaar, doch over een klein gedeelte der daardoor bespaarde som (1,095,000 fr., naar de berekening van het *Journal des Débats*) is reeds beschikt om daarmede de soldij van de Onder-Officieren van alle wapen met 10 centimes dagelijks te verhoogen. Dat deze maatregel bij een Keizerlijk besluit is vastgesteld, heeft tot eenige aanmerkingen aanleiding gegeven.

— De Keizer heeft, door tusschenkomst van het Britsche Ministerie van Buitenl. Zaken, bij een der hooge Londensche regtscollegien de afgifte gevraagd en verkregen van het door Keizer Napoleon op St. Helena gemaakte testament. De Engelsche regter maakte eerst zwarigheid om aan de aanvrage, die uitdrukkelijk »op gronden van algemeene staatkunde" gedaan werd, te voldoen; doch ging daartoe over, nadat het gelukt was drie, min of meer gelijke gevallen in de registers van 's Hofs uitspraken te vinden.

— Een Adjudant-Generaal van den Keizer van Rusland is alhier aangekomen en in een bijzonder gehoor door den Keizer ontvangen.

— De Stalmeester van den Keizer is naar Londen vertrokken om nog 200 paarden te koopen, daar de 500, die de Keizer thans bezit, nog niet voldoende zijn.

— Binnen kort zullen drie Spaansche schepen eene reis rondom de wereld ondernemen; een zoon van de Koningin Christina zal er deel aan nemen.

— De invoeren hebben in Januarij l. l. 1 millioen en ruim 300,000 fr. minder opgebragt dan in Januarij 1852.

— Op de Keizerlijke drukkerij hebben onderscheiden werklieden tijdelijk hun ontslag gevraagd, omdat het er aan werk ontbreekt; zij konden niet meer dan 20 à 25 fr. 's maands verdienen.

— Het dagblad *l'Univers* dat op kerkelijk en staatkundig gebied de ultramontaansche beginselen tegen de Gallikaansch-gezinde rigting in de Fransche kerk voorstaat en in den laatsten tijd door den Aartsbisschop van Bordeaux en den Bisschop van Amiens openlijk was afgekeurd, is thans ook door den Bisschop van Viviers en den Aartsbisschop van Parijs veroordeeld. Deze laatste verbiedt in een opzettelijk daartoe uitgevaardigd mandement aan zijne onderhoorigen de lezing van het blad; tevens verbiedt hij voortaan de benamingen van ultramontaansch en Gallikaansch in openbare geschriften te bezigen, als zijnde alleen geschikt om twist en oneenigheid levendig te houden. De hoofdredacteur van *l'Univers* heeft zich dezer dagen naar Rome begeven en wel, naar men meent, om van het hoofd der kerk eene uitspraak te verwerven tegen den Gallikaanschen geest die in de Fransche kerk nog leeft.

— Een der aanzienlijkste personen uit Algerië, de afstammeling van het geslacht, hetwelk sedert het jaar 1179 der Hedschra de provincie Algiers bestuurde, Sid Mohammed, de kleinzoon van Mustapha Pacha, is alhier aangekomen.

SARDINIE.

TURYN, 14 Februarij.

De Kamers hebben zich in den laatsten tijd vooral met financiele aangelegenheden bezig gehouden. Het wets-ontwerp tot verbetering der belasting op het personeel en het mobilair is door de tweede, en het wets-ontwerp tot het aangaan eener nieuwe geldleening van 2 milljoen francs rente, reeds door de beide Kamers aangenomen; beide deze voordragten hebben ten doel door vermeerdering der inkomsten en door verlaging van de rente der staatsschuld, de uitgaven en inkomsten in een duurzaam evenwigt te brengen.

ITALIË.

ROME, 10 Februarij.

Nadat de Generaal Allouveau de Montreal het Bevelhebberschap over de Fransche troepen had aanvaard, heeft de Generaal Gemeau zijn afscheidsgehoor bij den Paus gehad, die hem in warme bewoordingen dank heeft betuigd voor de bewezene diensten, zich weder zeer gunstig uitgelaten over de Fransche krijgsmagt, en verder te kennen gegeven, dat hij zeer verknocht was aan den Keizer der Franschen, en als Hoofd der R. K. kerk zich gelukkig had geacht, zijn zegel te kunnen hechten aan het huwelijk van dien Souverein.

— Er bestaat eene spanning tusschen de Regering en den Oostrijkschen Bevelhebber te Bologna, omdat deze niet alleen niet de sterke hand had verleend tot invordering der belasting aldaar, maar zelfs het beklag der inwoners over die belasting had ondersteund.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 20 Februarij.

Als nadere bijzonderheid omtrent den moordaanslag op den Keizer wordt medegedeeld, dat Z. M. eene wandeling te voet deed op de Bastei, toen een Hongaarsche kleedermakersgezel, vroeger huzaar, genaamd Lasso Lemengi, hem verraderlijk aanviel en met een mes eene wonde aan het achterhoofd toegebragt. De Keizer verloor geen oogenblik zijne tegenwoordigheid van geest, en begaf zich te voet naar het in de nabijheid liggende paleis van den Aartshertog Albrecht. Aldaar werd het eerste verband gelegd en onmiddellijk daarna begaf hij zich alwederom te voet, naar zijn eigen paleis. De wonde is gelukkiglijk niet gevaarlijk en alleen voorzigtigheidshalve werd Z. M. door de Geneesheeren aangeraden zich te bed te houden. De moordenaar werd dadelijk na zijn snood bedrijf in hechtenis genomen en de policie had moeite hem te beschermen tegen de woede des volks, dat hem verscheuren wilde.

Ofschoon eene wondkoorts zich had geopenbaard, verklaarden echter de Geneesheeren alle gevaar geweken.

De laatste berigten melden, dat de Keizer in beterschap toenam. Hij had bevolen dat geene openbare plegtigheden wegens zijne redding zouden plaats hebben.

— De Veldmaarschalk Radetzky heeft te Milaan eene tweede proclamatie doen afkondigen, waarin hij als eene laatste waarschuwing te kennen geeft dat hij op al degenen, die betrokken zijn in ondernemingen tegen de Regering van Z. M. den Keizer, de wet, in al hare gestrengheid, zal toepassen en hen, met al de hem ten dienste staande middelen, op onverbiddelijke wijze zal vervolgen. Meer in het bijzonder, dus vervolgt de proclamatie, doe ik gelijktijdig aan de bevoegde overheid weten, dat zij, wettige bewijzen in handen hebbende, zal moeten in beslag nemen de goederen van hen, die zich op de eene of andere wijze hebben schuldig gemaakt aan hoog verraad; die inbeslagneming zal tevens van toepassing zijn op hen, die, kennis dragende van het gesmede hoog verraad, daarvan geen aanklagt doen, welke aanklagt, voor ieder, wie ook, verpligtend is. Een en ander moet strekken om de schatkist schadeloos te stellen voor de buitengewone uitgaven, die de voortdurende pogingen tot beteugeling der ongeregeldheden na zich slepen.

Dientengevolge breng ik bovendien ter algemeene kennis, dat ik tevens bevel gegeven heb om ieder voor den krijgsraad teregt te stellen en zeer streng te straffen, die zich, zonder zeer ernstige gronden, mogt verzetten tegen de ten uitvoerlegging van elke zoodanige, door den krijgsraad bevolen in beslagneming van goederen.

Bij een ander besluit wordt de Universiteit van Pavia voor onbepaalden tijd gesloten. De Studenten, die niet in de stad gevestigd zijn, hebben in last bekomen naar hunne geboortestad of naar hun vaderland terug te keeren. Ook moeten alle koffijhuizen en alle plaatsen van openbare uitspanning, des avond ten 10 ure gesloten worden.

— Z. M. heeft 350 dukaten uit zijne eigen beurs gegeven voor de gekwetste soldaten te Milaan.

— De hooge Prelaten zijn door de Regering alhier tot eene synode bijeengeroepen, ten einde te beraadslagen over een concordaat met den Paus.

— De jongste uit Montenegro ontvangen tijdingen, behelzen dat de Vorst Danilo en zijn neef Georg Petrovich het bevel over het Montenegrijnsche leger, waarin vele bekwame vreemde Officieren gezegd worden te dienen, met elkander gedeeld hebben, en dat eerstgenoemde voortgaat met de hoofdstad Cettinje in geduchten staat van tegenweer te stellen.

Verder meldt men, dat de vijandelijkheden met levendigheid hervat zijn. Omer Pacha heeft tegen de bevolking van Bielopavljewitschs eene hevige proclamatie uitgevaardigd, en is met een gedeelte zijner magt tot Kohoti voortgerukt. De Montenegrijnen blaken van woede over de mishandelingen die aan hunne vrouwen, kinderen en zieken door de Turken gepleegd worden.

STADS BERIGTEN.

LOTING VOOR DE NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, ontvangen hebbende de *alphabetische naamlijst* van alle de personen, die aan de ligting der Nationale Militie, van dezen jare 1853, deel moeten nemen, — brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat voornoemde naamlijst ter visie van elk en een' iegelijk zal liggen, in een der vertrekken van het Raadhuis, van Dingsdag den 23sten Februarij tot Woensdag den 2den Maart aanstaande, 's morgens van 10 tot des namiddags ten 3 ure, ten einde een ieder in staat zoude zijn, om, ingeval hem op die lijst eenige personen of omstandigheden mogten voorkomen, die op dezelve nog zouden behooren te worden aangeteekend of daarvan moeten worden weggelaten, hiervan aan den Heer Kolonel Militie-Commissaris kennis te geven; — alsmede, dat de loting zal plaats hebben *op de Groote Pers van het Raadhuis*, en wel:

Op Donderdag den 3den *Maart* 1853,

des Morgens ten 10 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint met de letters:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K en L;

en op Vrijdag den 4den Maart 1853,

des Morgens ten 10 ure, voor de ingeschrevenen, wier familienaam begint met de letters:

M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y en Z.

Ieder ingeschrevene zal bij een biljet worden opgeroepen, om tot de loting ter voorz. plaatse op te komen, op den dag en het uur in deze kennisgeving uitgedrukt; terwijl door hen, wier woning, wegens onnaauwkeurige opgave, niet is te ontdekken, en welke uit dien hoofde zoodanig biljet niet hebben ontvangen, dit twee dagen vóór den dag der loting, ter Secretarie kan worden afgehaald: en hebben de lotelingen het regt, om

bij de oprolling van de loting-nommers op den 2[illegible] Maart 1853, 's morgens ten 10 ure, zich te komen overtuigen, dat al de nommers, welke daartoe worden vereischt, werkelijk zijn opgerold.

En vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, alle degenen, wien zulks moge aangaan, om tot de loting op te komen op de plaats, den dag en het uur, in het oproepings-biljet vermeld, en redenen van vrijstelling hebbende, dezelve alsdan aan den Heer Kolonel Militie-Commissaris op te geven.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 22 Februarij 1853. VAN LIMBURG STIRUM,

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

De Burgemeester van *Leyden*, — Gezien Art. 1 der Verordening op het losloopen van honden, door den Raad dezer Gemeente in zijne openbare Vergadering van den 23sten December 1852 vastgesteld, en van den 27sten Jan. 1853 gewijzigd;

Bepaalt: dat van den 26sten dezer maand tot nadere bekendmaking geene honden, anders dan behoorlijk voorzien van een muilband, waarvan het model op het Bureau van Policie voorhanden is, op straat mogen loopen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* en aanplakking worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 22 Februarij 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

AKADEMIE-NIEUWS.

De Faculteit der Godgeleerdheid aan de Utrechtsche Hoogeschool noodigt den schrijver eener bij haar ingezonden prijsverhandeling onder de zinspreuk: *Rien n'est beau que le vrai*, uit, om aan de Faculteit zijn naam bekend te maken en haar de vrijheid te geven het bijgevoegde naambriefje te openen, alzoo aan die verhandeling een accessit is toegewezen.

219de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Trekking. No. 16345 een prijs van *f* 1,500.

2de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste zeer voorspoedig van eene DOCHTER, B. M. STEGERHOEK, Wede. H. W. HOOGEBOOM.

LEYDEN, 20 Februarij 1853.

Op den 17den Februarij 1853 is te UTRECHT na eene korte ongesteldheid, ten gevolge van een plotseling en hevig toeval, in de hope des beteren levens overleden Jonkvrouwe MARIA ELISABETH VAN STAPHORST, in den ouderdom van bijna 58 jaren.

Te LEYDEN is op den 19den Februarij 1853 in den ouderdom van twee en vijftig jaren, na eene langdurige en smartelijke ziekte overleden, de Wel-Edele Zeer Geleerde Heer HERMANUS FRANÇOIS VAN DOEVEREN, *Medicinae Doctor en Lid van de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt.*

Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, strekt deze Algemeene als Bijzondere Kennisgeving.

Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot JOANNA JACOBA VAN DER BREGGEN, in den ouderdom van ruim 36 jaren.

LEYDEN, 19 Februarij 1853. J. H. WYNSTROOM, *Apotheker.*

Voor de vele bewijzen van belangstelling, mij betoond bij de bevalling mijner Echtgenoote, betuig ik mijnen opregten dank.

J. LABREE.

De Ondergeteekende betuigt zijnen dank voor de vele bewijzen van belangstelling ter gelegenheid van de bevalling zijner Echtgenoote ondervonden.

LEYDEN, 21 Februarij 1853. A. E. SIMON THOMAS.

Vijfde WINTER-Voorlezing der Leydsche Afdeeling van de *Maatschappij tot Nut der Israëliten* in Nederland, op Donderdag den 24sten Februarij e. k. des avonds ten *half acht* ure, in de Stads-Gehoorzaal op de Breedestraat.

Sprekers: de Heeren: Mr. Abm. DE PINTO, Advocaat te *'s Gravenhage*, en M. HAANTJES, Student in de Regten alhier.

H. KOETSER, *Secretaris.*

☞ Toegangskaartjes zijn te bekomen à 25 Cents, aan het Locaal op den dag der Voorlezing.

VRIENDEN-ISRAËLS.

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op VRIJDAG den 25sten Februarij 1853, des Avonds ten *ZEVEN* ure.

☞ Voor eene gerenommeerde *Brouwerij* eener naburige Stad, wordt, onder genot van billijke korting voor *Leyden* gevraagd, een BIERSTEKER of DEPOTHOUDER van BIEREN; reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven aan het Bureau van dit Blad onder Letter B.

☞ De Ondergeteekende verzoekt geene GOEDEREN op Crediet te verkoopen of GELDEN ter Leen te verstrekken aan zijne Vrouw MARIA BEYERSBERGEN, thans wonende te *Wassenaar*, als zullende zulks door hem niet gevalideerd worden en daarvan geene Terugbetaling geschieden.

'S GRAVENHAGE, 18 Februarij 1853. G. DE LANGE.

☞ Met verlangt met 1o Mei aanstaande op een fatsoenlijken stand binnen de Stad *Leyden*, een HUIS, voorzien van vier à vijf Kamers en verdere Gemakken, met Tuin er achter. Adres met opgaaf van Huurprijs onder Letter M. bij NOEST en VAN DER LAKEN, Mr. *Timmerlieden.*

☞ Door sterfgeval *te Huur of te Koop*: een fraai ZOMER- en WINTER-VERBLIJF, staande en gelegen aan den Maredijk, hebbende een fraai uitzigt; inclinerenden vervoegen zich met *franco* Brieven onder Letter Z. bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat te *Leyden.*

Een vriend vertelde ons voor eenigen tijd: »Ik heb in den Spoorwagen een gesprek afgeluisterd over de genezing eener Apothekers Vrouw van de Rhumatiek; zij was al jaren achter een bedlegerig, de geheele Faculteit der stad was geraadpleegd, de geheele Apotheek van haren man stond haar ten dienste, maar alles wat door gene verzonnen, door deze geleverd kon worden, baatte niets. De pijn schijnt op het laatst sterker geweest te zijn dan alle andere consideratien, althans de zieke, hoezeer zij de Geneesheeren en haren eigen man te ontzien had, volgde hare ingeving en gaf haren Zoon last haar eenen GOLDBERGSCHEN KETTING te koopen, waarvan zij al lang eenen goeden dunk had opgevat en die haar dan ook spoedig van de pijnen verloste; zij werd door dien miskenden maar onwaardeerbaren Ketting gezond en wel aan haren huiselijken kring teruggegeven.

Gelukkig dat er niet meer vele Doctoren gevonden worden, die het versmaden hunne patienten op dezen eenvoudigen en beproefden weg van deze ziekte te genezen.

De echte Goldbergersche Kettingen hebben een rosa bandje met echte waarschuwing bedrukt om het doosje geplakt en kosten *f* 1.80, 2.70, 3.60 en 5.40 in onderstaande Dépôts:

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, Sack en Co.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.	Leyden, A. Dirks.
Delft, J. T. Wagner.	Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Gouda, A. Goedraad.	Schiedam, N. Roepius.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 21 Februarij.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$65\frac{7}{16}$	$65\frac{1}{2}$	$65\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$77\frac{7}{8}$	78	78
Dito dito	» 4	»	$96\frac{1}{8}$	$96\frac{3}{8}$	$96\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$95\frac{5}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$120\frac{5}{8}$	$121\frac{1}{8}$	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$108\frac{7}{8}$	$109\frac{1}{4}$	$108\frac{1}{2}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$107\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	97	$97\frac{1}{4}$	—
Dito 1840	» 4	»	93	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{3}{4}$	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	$92\frac{1}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$73\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 à fl. 500			—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{1}{2}$	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{7}{8}$	$23\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$48\frac{1}{4}$	—	[illegible]
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{1}{16}$
Bewijzen Coupons			[illegible]	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij GOLL	» 5	»	$87\frac{1}{8}$	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	82	$82\frac{3}{16}$	—
Dito Nieuwe	» 5	»	93	$93\frac{1}{16}$	—
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$42\frac{3}{8}$	$42\frac{7}{16}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$52\frac{5}{8}$	$52\frac{3}{4}$	$52\frac{3}{4}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	41	—	—
Dito dito	» 4	»	$38\frac{1}{16}$	$38\frac{1}{16}$	$38\frac{1}{16}$
VENEZUELA	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
MEXICO	» 5	»	$24\frac{7}{16}$	$24\frac{1}{2}$	$24\frac{7}{16}$
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{3}{16}$	—	—

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.75 à 85.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.